

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16629-16630 GK 16
7/16741 GK 17
7/17378 GK 26
7/18299 GK 21
7/18301
7/18313-18315
21.11.2024
7/18321 GK 29
7/18324

Sayı : E-32661919-610- 145
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 02/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1503002 sayılı yazınız.
b) 04/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1504468 sayılı yazınız.
c) 16/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1513275 sayılı yazınız.
ç) 23/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1518331 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazıyla iletilen Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/16629, Batman Milletvekili Zeynep ODUNCU KUTEVİ'nin 7/16630, Gaziantep Milletvekili Hasan ÖZTÜRKMEN'in 7/16741, Balıkesir Milletvekili Serkan SARI'nın 7/17378, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/18299, İstanbul Milletvekili Özgür KARABAT'ın 7/18301, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/18313, Hakkari Milletvekili Öznur BARTİN'in 7/18314, İstanbul Milletvekili İsa Mesih ŞAHİN'in 7/18315 ve 7/18321 ile Trabzon Milletvekili Yavuz AYDIN'ın 7/18324 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (24 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/18324 GK 29

TRABZON MİLLETVEKİLİ YAVUZ AYDIN'IN 7/18324 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Türkiye’de okul öncesi eğitim isteğe bağlı bir eğitim kademesi olup bina, elektrik, su, ısınma, vb. her türlü donatım ve kitap ihtiyaçları Millî Eğitim Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Okul öncesi eğitim kurumlarında katkı payının alınması” başlıklı 68’nci maddesinin 2. fıkrasında yer alan “*Aylık katkı payı, velilerin istekleri dışında topluca tahsil edilemez. Belirlenen katkı payının dışında kayıt için velilerden ayrıca ücret alınamaz.*” hükmü doğrultusunda okul öncesi eğitim kurumlarında kayıt ücreti alınmamaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Okul öncesinde eğitim hizmeti” başlıklı 67’nci maddesinin 1. fıkrasında yer alan “*Okul öncesi eğitim hizmeti resmî okul öncesi eğitim kurumlarında ücretsizdir. Ancak okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların okulda geçirdikleri süredeki temel ihtiyaçlarını, öz bakım süreçlerini ve eğitim programının uygulanmasını desteklemek amacıyla katkı payı alınır. Alınacak bu katkı payı, katkı payı tespit komisyonunca nisan ayında tespit edilir.*” hükmü doğrultusunda okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların okulda geçirdikleri süredeki temel ihtiyaçlarını, öz bakım süreçlerini ve eğitim programının uygulanmasını desteklemek amacıyla gerekmesi hâlinde dünyadaki birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de aileler ekonomik durumlarını zorlamayacak düzeyde eğitim sürecine katkıda bulunmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Okul öncesinde eğitim hizmeti” başlıklı 67’nci maddesinin 3. fıkrasında yer alan “*Alınacak katkı payının aylık tavan miktarı tespit edilirken, çevrenin ekonomik durumu göz önünde bulundurulur. Tespit edilecek aylık katkı payının tavan miktarı, hiçbir şekilde okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesini engelleyecek, velilerin ekonomik durumlarını zorlayacak şekilde yüksek tutulamaz.*” hükmü gereği, katkı payı tespit komisyonları taban katkı payı ücreti her zaman 0 TL olacak şekilde okulun bulunduğu il/ilçenin ekonomik şartlarını dikkate alarak tavan katkı payı ücretlerini belirlemektedir. Resmî okul öncesi eğitim kurumları tavan katkı payı ücretini geçecek şekilde katkı payı belirleyememektedir. Söz konusu katkı payı ücreti ortalamaları alınabilecek en yüksek ücretlerin ortalaması olup taban katkı payı ücreti 0 TL olarak belirlendiğinden yerleşim yerlerinin ekonomik şartları dikkate alınarak resmî okul öncesi eğitim kurumları katkı payı almamaya yönelik karar alabilmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Okul öncesi eğitim kurumlarında katkı payının alınması” başlıklı 68’nci maddesinin 3. fıkrasında “*Durumlarını belgelendirmeleri kaydıyla şehit, harp malûlü ve muharip gazi çocukları ile okul öğrenci kontenjanının 1/10’u oranındaki yoksul aile çocuklarından katkı payı alınmaz. Bu durumdaki çocuklardan engelli olanlara öncelik tanınır.*” hükmü yer almaktadır. Bu mevzuat hükmü ile okul öncesi eğitim kurumunda katkı payı alınsa da şartları elverişsiz ailelerin çocukları için tamamen ücretsiz eğitim hizmeti sunulması teminat altına alınmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Okul öncesinde eğitim hizmeti” başlıklı 67’nci maddesindeki; “(1) *Okul öncesi eğitim hizmeti resmî okul öncesi eğitim kurumlarında ücretsizdir. Ancak okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların okulda geçirdikleri süredeki temel ihtiyaçlarını, öz bakım süreçlerini ve eğitim programının uygulanmasını desteklemek amacıyla katkı payı alınır. Alınacak bu katkı payı, katkı payı tespit komisyonunca nisan ayında tespit edilir.*” ve “(4) *Komisyon kararı, valiliğin*

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

onayından sonra yürürlüğe girer. Belirlenen tavan miktar il millî eğitim müdürlüklerince Bakanlığa bildirilir ve il millî eğitim müdürlüğünün internet sayfasından duyurulur.” hükümleri ile katkı payı ücretlerinin şeffaflığı teminat altına alınmıştır. Ayrıca resmî okul öncesi eğitim kurumları hem il/ilçe milli eğitim müdürlükleri hem de müfettişlerce düzenli olarak denetlenmektedir.

Anayasa’nın “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42’nci maddesinin 5. fıkrasında yer alan “*İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.*” hükmü uyarında çocuğa imkân ve fırsat eşitliği sunulması noktasında kritik öneme sahip düzenlemede ilköğretim vurgusu dikkat çekmektedir.

Okul öncesi eğitimin kapsamı 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun “Okul öncesi eğitimi” başlıklı 19’ncü maddesinde yer alan “*...mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar. Bu eğitim isteğe bağlıdır.*” şeklinde açıklanmıştır. Aynı kanunun “İlköğretim” başlıklı 22’nci maddesinde “*Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.*” hükmü çerçevesinde belirlenmiştir. İlgili maddelerden de anlaşılacağı üzere okul öncesi eğitim ilköğretim kapsamında olmayıp isteğe bağlı bir eğitim kademesi olarak tanımlanmıştır. Okul öncesi eğitim kademesi Türkiye’de zorunlu olmamasına rağmen, çocuğa ve uzun vadede topluma olan katkıları nedeniyle öncelikli eğitim politikaları arasında yer almaktadır. Bununla ilişkili olarak üst politika belgelerinde okul öncesi çağındaki tüm çocukların okullaştırılması hedeflenmektedir. Bu hedefler doğrultusunda öncelik bir sonraki yıl ilkokula başlayacak olan çocuklara verilmek üzere okul öncesi eğitim çağındaki bütün çocuklara nitelikli eğitim hizmetleri sunulmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Ücretlerin tespiti” başlıklı 53’üncü maddesinin 1. fıkrasında yer alan “*Kurumlar, Kanunun 12’nci ve 13’üncü maddesinde yer alan hükümlere uygun olarak öğrenci ve kursiyer ücretlerini; veli veya kursiyerlerle yapacakları Bakanlıkça belirlenerek Genel Müdürlük internet sayfasında yayımlanan özel sözleşmelerinde sağlayacaklarını belirttikleri eğitim ve öğretim imkânlarına, gelişmelerine imkân verecek yatırım ve hizmetler ile diğer işletme giderlerine göre tespit ederler. Ancak okulların ara sınıflarının eğitim ücreti belirlenirken bir önceki eğitim öğretim yılında ilan edilen ücret, okulda devam eden öğrencilerin eğitim ücreti belirlenirken ise öğrenci kayıt sözleşmesinde belirlenen ücret dikkate alınır ve bu ücretlere [(bir önceki yılın ortalama Yurt içi ÜFE+bir önceki yılın ortalama TÜFE)/2]+5 oranından fazla artış yapılamaz. Ders yılı içerisinde kayıt yaptıran öğrencilerin bir sonraki yılın eğitim ücretleri kayıt yaptırdığı yıl için ilan edilen eğitim ücreti üzerinden; öğrenim gördüğü yıla ilişkin indirim şartları ortadan kalkan öğrencilerin bir sonraki yılın eğitim ücretleri ise öğrencinin okula kayıt olduğu yıldaki indirimsiz ücrete öğrenim gördüğü her yıl için bu fıkra da belirtilen oranda artış yapılarak belirlenir.*” hükmü ile 5. fıkrasındaki “*Kurumlar, öğrenci veya kursiyerlerden; yemek, kahvaltı, servis, pansiyon/yatakhane, kitap-kırtasiye, kıyafet, etüt ve benzeri hizmetler karşılığında alacakları ücretleri mayıs ayının sonuna kadar ayrıca tespit ederler. Bu fıkra da yer alan hizmetlerden, talep eden veliler faydalanır.*” hüküm doğrultusunda işlem yapılmaktadır.